



**Νέες  
Ενισχύσεις**  
για την εφαρμογή  
οικολογικών  
πρακτικών

# ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

(ECO SCHEMES)

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης  
και Τροφίμων

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΣ ΚΑΠ





# ΕΙΣΑΓΩΓΗ

**Τ**α Οικολογικά Σχήματα είναι νέα, καινοτόμα Προγράμματα της ΚΑΠ που στηρίζουν έμπρακτα τους αγρότες και συμβάλλουν στον στόχο για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική της περιόδου 2023-2027 αντανακλά πλήρως τους ευρύτερους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους που έθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας για μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της πρωτογενούς παραγωγής μέχρι το έτος 2050. Στόχο που η επίτευξη του συνδέεται, μεταξύ άλλων, και με την υιοθέτηση των Οικολογικών Σχημάτων. Τα Οικολογικά Σχήματα συγκεκριμένα παρέχουν κίνητρα και ενισχύσεις στους καλλιεργητές ώστε να υιοθετήσουν -ή να συνεχίσουν να εφαρμόζουν- φιλικές προς το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές. Μεθόδους καλλιέργειας οι οποίες συμβάλλουν στην μείωση της ρύπανσης που προκαλείται από τη γεωργία και στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

Ενισχύοντας τους γεωργούς ώστε να συμμετάσχουν στα Οικολογικά Σχήματα η Ευρωπαϊκή Ένωση ανταμείβει τη προστασία και ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων, διασφαλίζοντας το κοινό καλό όλων των Ευρωπαίων πολιτών. Ως είδος ενίσχυσης τα Οικολογικά Σχήματα αποτελούν μια καινοτομία της ΚΑΠ 2023-2027, αφού εφαρμόζονται για πρώτη και οι γεωργοί καλούνται εθελοντικά να λάβουν μέρος σε αυτά. Εφόσον θελήσουν να μετάσχουν, τότε ως επιβράβευση λαμβάνουν την ανάλογη ενίσχυση. Τα Οικολογικά Σχήματα θα εφαρμόζονται κάθε χρόνο σε επιλέξιμες εκτάσεις, οι οποίες θα δηλώνονται στο ΟΣΔΕ. Εκτάσεις στις οποίες πρέπει να τηρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις των προτύπων Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης (ΚΓΠΚ). Οι γεωργοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν κάθε χρόνο στο όποιο ή όποια Οικολογικά Σχήματα θα μετάσχουν, ανάλογα με τις καλλιέργειες της εκμετάλλευσής τους.

Ακολουθώς γίνεται μια συνοπτική περιγραφή των οικολογικών σχημάτων, με αναφορά στον αριθμό και τίτλο κάθε παρέμβασης έτσι ώστε να μπορεί κάποιος να ανατρέξει ευκολότερα στο ΣΣ ΚΑΠ, το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://agrotikianaptixi.gr/el/keimeno-synimmena-raa/ss-kap-2023-2027>.







## Π1-31.1 ΧΡΗΣΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:** Ενισχύονται οι παραγωγοί για την καλλιέργεια ποικιλιών χειμερινών σιτηρών και ψυχανθών μικρού βιολογικού κύκλου, σε αντικατάσταση υδροβόρων καλλιεργειών όπως αραβόσιτος, μηδική και βαμβάκι. Επίσης, ενισχύονται οι παραγωγοί για την καλλιέργεια τοπικών ποικιλιών ετησίων ή/και ειδών και ποικιλιών προσαρμοσμένων στις τοπικές συνθήκες ή/και άγριων συγγενών καλλιεργούμενων ειδών, για τροφή ή ζωοτροφές. Τέλος, ενισχύεται και η εισαγωγή νέων ή/και καινοτόμων ή/και με καινοτόμο χρήση καλλιεργειών, ανθεκτικών στις ξηροθερμικές συνθήκες και στις αναμενόμενες, λόγω της κλιματικής αλλαγής, μεταβολές.

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:** Η παρέμβαση εφαρμόζεται στις εκτάσεις που καλλιεργούνται με αροτραίες καλλιέργειες.

**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ:** Δικαιούχοι για την παρέμβαση μπορεί να είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών, που αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν τις δεσμεύσεις της παρούσας παρέμβασης.

**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:** Η δέσμευση των παραγωγών έγκειται στην επιλογή καλλιέργειας με βάση τις παρακάτω επιλογές:

- A.** ποικιλίες χειμερινών σιτηρών και ψυχανθών μικρού βιολογικού κύκλου, αντικαθιστώντας υδροβόρες καλλιέργειες, όπως αραβόσιτος, μηδική και βαμβάκι,
- B.** τοπικές ποικιλίες ετησίων καλλιεργειών ή/και είδη και ποικιλίες προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες ή/και άγριες συγγενείς ποικιλίες καλλιεργούμενων ειδών, για τροφή ή ζωοτροφές,
- Γ.** νέες ή/και καινοτόμες ή/και με καινοτόμο χρήση καλλιέργειες ανθεκτικές στις ξηροθερμικές συνθήκες και στις αναμενόμενες, λόγω της κλιματικής αλλαγής, μεταβολές. Τέτοιες καλλιέργειες ενδεικτικά είναι η Κινόα, η Τσία, το Τεφ, το Μαύρο Σινάπι, η Νιγκέλα, η Καμελίνα, η Μουκούνα, το Σιταροκρίθαρo, η Γλυκοπατάτα, η Τσουκνίδα για ίνα και το Λινάρι για λάδι ή και για ίνα.








**ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:** Το ύψος ενίσχυσης κυμαίνεται από 10,9€/στρ. έως 82,4€/στρ. ανάλογα με την επιλεγμένη δέσμευση και το είδος καλλιέργειας.



## Π1-31.2 ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:** Ενισχύονται οι παραγωγοί με αρόσιμη έκταση, οι οποίοι μετατρέπουν το 10% της αρόσιμης γης της εκμετάλλευσής τους σε περιοχή οικολογικής εστίασης. Η περιοχή οικολογικής εστίασης συνίσταται από γη υπό αγρανάπαυση ή/και από στοιχεία του αγροτικού τοπίου ή/και από καλλιέργειες που δεσμεύσουν άζωτο (σε κάθε περίπτωση χωρίς τη χρήση φυτοπροστατευτικών).

Τα στοιχεία του τοπίου συνίστανται από:

-  Θαμνοστοιχίες, μεμονωμένα δένδρα ή συστάδες δέντρων, δενδροστοιχίες,
-  Τάφροι, περιλαμβανομένων ανοικτών υδάτινων ρευμάτων για σκοπούς άρδευσης ή αποστράγγισης, εξαιρουμένων των καναλιών που κατασκευάζονται από σκυρόδεμα,
-  Μικρές λίμνες, μικροί υγρότοποι,
-  Ρέματα,
-  Σωροί λίθων που χρησιμεύουν ως ορόσημα,
-  Πέτρινοι τοίχοι - Πολιτιστικά χαρακτηριστικά,
-  Παρυφές αγρών, ζώνες ανάσχεσης.

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:** Η παρέμβαση περιλαμβάνει τις εκτάσεις που καλλιεργούνται με αροτραίες καλλιέργειες.

**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ:** Δικαιούχοι για την παρέμβαση είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών, που καλλιεργούν αροτραίες καλλιέργειες και αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν τις δεσμεύσεις της παρούσας παρέμβασης.

**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:** Η δέσμευση των παραγωγών έγκειται στη μετατροπή σε περιοχή οικολογικής εστίασης του 10% της αρόσιμης γης της εκμετάλλευσής τους. Στην περίπτωση που στην έκταση της περιοχής οικολογικής εστίασης συμμετέχουν καλλιέργειες που δεσμεύουν το άζωτο (π.χ ψυχανθή) τότε θα πρέπει τουλάχιστον το 60% αυτής να είναι γη υπό αγρανάπαυση ή/και να αντιστοιχεί σε μη παραγωγικά στοιχεία του τοπίου (δηλαδή το 6% της συνολικής έκτασης θα είναι υπό αγρανάπαυση ή στοιχεία του τοπίου και το 4% ψυχανθή).

Ωστόσο στις εκμεταλλεύσεις που εντάσσονται στη δράση και διαθέτουν πάνω από 100 στρέμματα αρόσιμης έκτασης, η έκταση για την περιοχή οικολογικής εστίασης υπολογίζεται



πέραν του ποσοστού 3% που υποχρεωτικά, με βάση το πρότυπο ΚΓΠΚ 8, πρέπει να είναι γη υπό αγρανάπαυση ή με στοιχεία του τοπίου.

Αντίστοιχα σε εκμεταλλεύσεις με μέγεθος άνω των 100 στρεμμάτων οι οποίες δημιουργούν περιοχή οικολογικής εστίασης με τη συμμετοχή καλλιεργειών που δεσμεύουν το άζωτο (σε κάθε περίπτωση χωρίς τη χρήση φυτοπροστατευτικών), θα πρέπει να δεσμεύεται έκταση που αντιστοιχεί στο 10%, πέραν του 3% που υποχρεωτικά, με βάση το πρότυπο ΚΓΠΚ 8, πρέπει να είναι γη υπό αγρανάπαυση ή με στοιχεία του τοπίου. Από την έκταση αυτή τουλάχιστον το 60% θα πρέπει να είναι γη υπό αγρανάπαυση ή/και να αντιστοιχεί σε μη παραγωγικά στοιχεία του τοπίου.

Ανεξάρτητα από το μέγεθος της εκμετάλλευσης στις περιοχές που αφήνονται ως ζώνες οικολογικής εστίασης δεν εφαρμόζονται συνθετικά λιπάσματα ή φυτοφάρμακα προκειμένου να προστατεύονται οι υδατικοί πόροι από τη ρύπανση αλλά και να μειώνονται οι εκπομπές αερίων που προκαλούνται από τη χρήση λιπασμάτων και συνεπώς να βελτιώνεται και η ποιότητα του αέρα.

Ανεξάρτητα από το μέγεθος της εκμετάλλευσης πρόσθετη ενίσχυση χορηγείται για τη σπορά και διατήρηση, εντός των ζωνών οικολογικής εστίασης, φυτών που προσελκύουν ωφέλιμα έντομα ή έντομα-επικονιαστές. Η πρακτική αυτή, πέραν της ενίσχυσης της παρουσίας επικονιαστών αφού προσφέρει φυτά ξενιστές γι' αυτούς, παράλληλα μειώνει τις ανάγκες χρήσης φυτοπροστατευτικών, μέσω της υποβοήθησης της παρουσίας ωφελίμων.

Ανεξάρτητα από το μέγεθος της εκμετάλλευσης, στις περιπτώσεις της γεινίασης της γεωργικής εκμετάλλευσης με υδάτινα σώματα και υποχρέωσης εφαρμογής του ΚΓΠΚ 4, η παρέμβαση συνίσταται στον εμπλουτισμό των υποχρεωτικών ζωνών ανάσχεσης πλάτους 3 μέτρων με τη φύτευση φυτών που προσελκύουν ωφέλιμα έντομα ή έντομα-επικονιαστές, με παράλληλη συμμόρφωση στην υποχρέωση μη εφαρμογής λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών.

**ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:** Το ύψος ενίσχυσης κυμαίνεται από 1,0 €/στρ. έως 3,7 €/στρ., ανάλογα με την καλλιέργεια και πρόσθετη ενίσχυση στην περίπτωση εγκατάστασης φυτών που προσελκύουν ωφέλιμα έντομα ή έντομα-επικονιαστές που κυμαίνεται από 1,5 €/στρ. έως 4,2 €/στρ. Το ύψος ενίσχυσης υπολογίζεται επί της συνολικής έκτασης της εκμετάλλευσης.



## Π1-31.3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΦΥΤΟΚΑΛΥΨΗΣ, ΜΕ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:** Στόχος της συγκεκριμένης παρέμβασης είναι η προστασία των εδαφών από τη διάβρωση παράλληλα με την ενίσχυση της βιοποικιλότητας. Σε ότι αφορά στις μόνιμες καλλιέργειες η παρέμβαση αφορά σε σπορά ειδών που οι καλλιέργειες τους δεν θα προορίζονται για παραγωγή και φυτών που προσελκύουν ωφέλιμα έντομα ή έντομα-επικονιαστές εντός ή/και περιμετρικά των μόνιμων καλλιεργειών.



Όταν η παρέμβαση εφαρμόζεται σε αροτραίες καλλιέργειες αφορά στην εφαρμογή πρακτικών φυτοκάλυψης με σπορά επίσπορων καλλιεργειών, σπορά ποωδών γρασιδιών, σπορά ειδών με στόχο τη διατήρηση ή/και αύξηση της οργανικής ουσίας στο έδαφος (π.χ. ψυχανθή), και με σπορά φυτικών ειδών που λειτουργούν ως ξενιστές επικονιαστών και ωφελίμων οργανισμών. Οι καλλιέργειες αυτές δεν θα έχουν σκοπό την παραγωγή.

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:** Η παρέμβαση εφαρμόζεται στις εκτάσεις που καλλιεργούνται με μόνιμες ή/και αροτραίες καλλιέργειες.

**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ:** Δικαιούχοι για την παρέμβαση είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών, που κατέχουν αγροτεμάχια με μόνιμες ή/και αροτραίες καλλιέργειες και αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν τις δεσμεύσεις της παρούσας παρέμβασης.

**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:** Η δέσμευση των παραγωγών έγκειται στην εφαρμογή βελτιωμένων πρακτικών φυτοκάλυψης.

**A)** Σε ότι αφορά στις μόνιμες καλλιέργειες η παρέμβαση αφορά σε:


-  σπορά εντός των μόνιμων καλλιεργειών, και ενδιαμέσως των δένδρων ή πρέμνων, ειδών που οι καλλιέργειες τους δεν προορίζονται για παραγωγή, φυτών που προσελκύουν ωφέλιμα έντομα/οργανισμούς ή έντομα-επικονιαστές ή/και ειδών με στόχο την προστασία από τη διάβρωση, τη διατήρηση ή/και αύξηση της οργανικής ουσίας στο έδαφος τη μείωση της χρήσης συνθετικών λιπασμάτων μέσω της μερικής κάλυψης των αναγκών των καλλιεργειών σε θρεπτικά δια της χλωρής λίπανσης (π.χ. ψυχανθή), ή
-  στη δημιουργία λωρίδων, πλάτους τουλάχιστον 1,5 μέτρου, άγριας ζωής και εμπλουτισμού αυτών ή των υπάρχουσών με τη φύτευση ποωδών, πολυετών ή και θάμνων που δεν προορίζονται για παραγωγή ιδίως φυτών ξενιστών ωφελίμων ή/και επικονιαστών, στα περιθώρια των αγροτεμαχίων με μόνιμες φυτείες. Στις ζώνες αυτές δεν επιτρέπεται η χρήση συνθετικών λιπασμάτων.




**B)** Όταν η παρέμβαση εφαρμόζεται σε αροτραίες καλλιέργειες αφορά στην εφαρμογή πρακτικών φυτοκάλυψης με μη παραγωγική κατεύθυνση μεταξύ των ακόλουθων επιλογών:

 επίσπορων καλλιεργειών,

 σπορά ποωδών γρασιδιών,

 σπορά ειδών (π.χ. ψυχανθών), με στόχο την διατήρηση ή/και αύξηση της οργανικής ουσίας στο έδαφος και τη μείωση της χρήσης συνθετικών λιπασμάτων μέσω της μερικής κάλυψης των αναγκών της κύριας καλλιέργειας σε θρεπτικά δια της χλωρής λίπανσης,

 σπορά φυτικών ειδών που λειτουργούν ως ξενιστές επικονιαστών και ωφελίμων οργανισμών.

Στις καλλιέργειες φυτοκάλυψης δεν επιτρέπεται η χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.

Στις καλλιέργειες με ικανότητες δέσμευσης του αζώτου (ψυχανθή), περιλαμβάνονται φυτά των ακόλουθων γενών και ειδών: *Medicagosativa* (Μηδική) *Phaseolusspp.* (Φασόλια) *Vignaspp.* (Μαυρομάτικα κ.α.) *Lotuscorniculatus* (Λωτός) *Cicerspp.* (Ρεβύθια) *Trifoliumspp.* (Τριφύλλια) *Viciafaba* (Βρώσιμα κουκιά). *Lensculinaris* (Φακές) *Lupinusspp.* (Λούπινα) *Pisumspp.* (Μπιζέλια) *Viciaspp.* (Βίκοςκ.α.).

Στις περιπτώσεις της γεινίασης με υδάτινα σώματα και εφαρμογής του ΚΓΠΚ 4, οι εκμεταλλεύσεις που συμμετέχουν στη παρούσα παρέμβαση θα πρέπει να εμπλουτίζουν την υποχρεωτική ζώνη ανάσχεσης των 3 μέτρων με τη φύτευση φυτών που προσελκύουν έντομα- επικονιαστές ή/ και ωφέλιμους οργανισμούς, με παράλληλη συμμόρφωση στην υποχρέωση μη εφαρμογής θρεπτικών και φυτοπροστατευτικών.

**ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:** Το ύψος ενίσχυσης στις μόνιμες καλλιέργειες ανέρχεται σε 10,0 €/στρ ενίσχυση, στις αρόσιμες καλλιέργειες η ενίσχυση ανέρχεται σε 5,0 €/στρ για τη σπορά επίσπορων καλλιεργειών, σπορά ποωδών γρασιδιών και σπορά αζωτοδεσμευτικών ειδών (π.χ. ψυχανθών).

Τόσο στις μόνιμες, όσο και στις αρόσιμες καλλιέργειες όταν η εκμετάλλευση εφαρμόζει πρακτικές φυτοκάλυψης με φυτά ξενιστές επικονιαστών ή/και ωφελίμων παρέχεται πρόσθετη ενίσχυση 5,0€/ στρ.





## Π1-31.4 ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:** Η παρέμβαση αφορά στη διαχείριση των φυτικών υπολειμμάτων στις αροτραίες και των κλαδεμάτων στις μόνιμες καλλιέργειες, με στόχο τόσο τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, όσο και τη βελτίωση της δομής και την αύξηση της οργανικής ουσίας του εδάφους.

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:** Η παρέμβαση εφαρμόζεται στις εκτάσεις που καλλιεργούνται με αροτραίες ή μόνιμες καλλιέργειες.

**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:** Οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρήσουν τις ακόλουθες δεσμεύσεις:





- A.** Ελέγχουν τα δέντρα και τις καλλιέργειες για ανίχνευση παρουσίας φυτοπαθολογικών προβλημάτων ή εντομολογικών εχθρών και συγκεντρώνουν τα κλαδέματα σε κατάλληλους χώρους.
- B.** Εάν δεν εντοπιστούν μολύσματα είτε χρησιμοποιώντας ίδιο εξοπλισμό είτε μέσω της προμήθειας υπηρεσιών τρίτων προβαίνουν σε θρυμματισμό των κλαδεμάτων με διάμετρο μικρότερη των 7 εκατοστών και των υπολειμμάτων της καλλιέργειας.
- Γ.** Είτε χρησιμοποιώντας ίδιο εξοπλισμό ακολουθούν τη διαδικασία της κομποστοποίησης των υπολειμμάτων σε ειδικούς χώρους/εγκαταστάσεις είτε προμηθεύονται κομπόστ για χρήση στις ενισχυόμενες εκτάσεις μονίμων και αρόσιμων καλλιεργειών.
- Δ.** Είτε χρησιμοποιώντας ίδιο εξοπλισμό είτε μέσω της προμήθειας υπηρεσιών τρίτων, εφαρμόζουν το κομπόστ στο έδαφος των αγροτεμαχίων.

Ο δικαιούχος της παρούσας παρέμβασης δεν επιτρέπεται να ζητήσει άδεια για κάψιμο ακόμα και στις αναφερόμενες στο ΚΓΠΚ 3 περιπτώσεις (φυτοϋγειονομικά προβλήματα). Το κάψιμο των φυτικών υπολειμμάτων στις αρόσιμες και των κλαδεμάτων στις μόνιμες αποτελεί παραβίαση της υποχρέωσης που αναλαμβάνεται στο πλαίσιο της παρούσας παρέμβασης, ακόμη και με όλες τις σχετικές άδειες.

Σε περίπτωση φυτοϋγειονομικών προβλημάτων ο δικαιούχος της παρέμβασης υποχρεούται να συλλέγει και να αποσύρει τα φυτικά υπολείμματα ή κλαδέματα, τα οποία δεν επιτρέπεται να κάψει. Τα ανωτέρω υπολείμματα θα αντιμετωπίζονται, κατά τη διαδικασία κομποστοποίησης, με διαφορετικό τρόπο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο κίνδυνος μόλυνσης με παθογόνους μικροοργανισμούς ελαχιστοποιείται στο μηδέν.

**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ:** Δικαιούχοι για την παρέμβαση είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών, που κατέχουν αγροτεμάχια με μόνιμες ή/και αροτραίες καλλιέργειες και αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν τις δεσμεύσεις της παρούσας παρέμβασης.

**ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:** Η ενίσχυση για τη συγκέντρωση και απόσυρση των υπολειμμάτων καλλιεργειών και των κλαδεμάτων, την κομποστοποίηση ή την προμήθεια κομπόστ εγγυημένης περιεκτικότητας σε θρεπτικά και απαλλαγμένου μολυσμάτων και τη διασπορά του κομπόστ στις καλλιέργειες ανέρχεται σε:

-  11,0 €/στρ. για τις αρόσιμες καλλιέργειες
-  20,0 €/στρ. για τα κηπευτικά
-  14,0 €/στρ. για τα ακτινίδια και τα αμπέλια
-  11,2 €/στρ. για τις υπόλοιπες δενδρώδεις καλλιέργειες





## Π1-31.5 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΓΡΟΔΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ, ΠΛΟΥΣΙΩΝ ΣΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:** Η παρέμβαση συνίσταται στη βελτίωση των υφιστάμενων αγροδασικών συστημάτων. Ως αγροδασικά συστήματα νοούνται οι καλλιεργούμενες εκτάσεις όπου απαντώνται με αρκετή συχνότητα διάσπαρτα δέντρα (αυτοφυή συνήθως) ή στα περιθώρια (φυτεμένα σε σειρές). Τα δέντρα αυτά μπορεί να είναι είτε δασικά (π.χ. δρύες, πεύκα, λεύκες, κυπαρίσσια), είτε καρποφόρα/παραγωγικά (π.χ. εσπεριδοειδή, μηλοειδή και πυρηνόκαρπα, ακρόδρυα, ελιές, χαρουπιές και μαστιχόδενδρα). Επίσης, η παρέμβαση αφορά στις περιοχές με δασολίβαδα. Οι περιοχές αυτές αποτελούνται από μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις (αραιά δάση) ή βοσκότοποι με κάλυψη δένδρων μέχρι 40% και υπόροφο με ποώδη ή ξυλώδη βλάστηση. Στα προστατευόμενα στοιχεία του αγροτικού τοπίου περιλαμβάνονται αναβαθμίδες, τάφροι, υδατοσυλλογές, νησίδες στις οποίες διατηρείται άγρια ζωή, λόγω π.χ. του βραχώδους της έκτασης, δρόμοι, μονοπάτια, μικρά κτίσματα και φυτοφράκτες.

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:** Η παρέμβαση εφαρμόζεται σε καλλιεργούμενες εκτάσεις ή βοσκότοπους που έχουν δέντρα.

**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:** Η παρέμβαση συνίσταται στη συστηματική φροντίδα/καθαρισμό των δένδρων/θάμνων, στην υποχρέωση για ελεγχόμενη βόσκηση και την κατατόμηση και απομάκρυνση ξενικών και χωροκατακτητικών δένδρων και θάμνων από την επιλέξιμη έκταση που εφάπτεται των αγροτεμαχίων, κατά τη χειμερινή περίοδο. Υποχρέωση των παραγωγών είναι η προστασία και διατήρηση των προστατευόμενων στοιχείων του αγροτικού τοπίου που έχουν χαρακτηριστεί και οριοθετηθεί στο γεωχωρικό υπόβαθρο του ΟΣΔΕ εντός των αγροτεμαχίων και των βοσκότοπων.

Στο πλαίσιο της παρέμβασης αποτελεί δέσμευση, η οποία ενισχύεται, η κατάρτιση, εφαρμογή και παρακολούθηση σχεδίου διαχείρισης της φυτοπροστασίας και της βιοποικιλότητας, τόσο για τη φροντίδα των δέντρων και των θάμνων και την απομάκρυνση των χωροκατακτητικών ειδών, όσο και για τη κατάργηση χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ:** Δικαιούχοι είναι οι ενεργοί γεωργοί ή οι ομάδες ενεργών γεωργών, οι οποίοι κατέχουν αγροτεμάχια με αγροδασικά συστήματα και αγροτεμάχια σε μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις (αραιά δάση) βοσκότοπων με κάλυψη δένδρων μέχρι 40% και υπόροφο με ποώδη ή ξυλώδη βλάστηση.

**ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:** Το ποσό ενίσχυσης ανέρχεται σε 10,0 €/στρ.





## Π1-31.6 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΦΙΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΣΡΟΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ


**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:** Η παρέμβαση συνίσταται στην ενίσχυση των παραγωγών αφενός για την απόκτηση και χρήση ηλεκτρονικής εφαρμογής διαχείρισης εισροών και παρακολούθησης περιβαλλοντικών δεδομένων και αφ' ετέρου για την εφαρμογή, με τη συνδρομή γεωργικού συμβούλου, μιας ή περισσότερων πρακτικών που θα επιλεγούν από έναν κατάλογο προτεινόμενων πρακτικών.


**ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:** Η παρέμβαση έχει πεδίο εφαρμογής τις εκτάσεις με αροτραιές και μόνιμες καλλιέργειες.


**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:** Η παρέμβαση αποτελείται από δύο δεσμεύσεις:


**Α)** Οι παραγωγοί οφείλουν να προβούν στην αγορά άδειας χρήσης ψηφιακής εφαρμογής. Οι παραγωγοί θα επιλέγουν την ψηφιακή εφαρμογή μεταξύ των ψηφιακών εφαρμογών οι οποίες θα έχουν εγκριθεί ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις υλοποίησης της παρέμβασης. Στην εν λόγω εφαρμογή θα αναρτώνται μια σειρά στοιχείων που αφορούν σε:


 πληροφορίες για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις όπως αυτές αποτυπώνονται στο ΟΣΔΕ.

 πληροφορίες από τη δειγματοληψία του εδάφους, σε κατάλληλη χωρική και χρονική κλίμακα.

 πληροφορίες για τις πρακτικές διαχείρισης (όπως η εφαρμογή φυτοπροστατευτικών, η εφαρμογή θρεπτικών συστατικών και αρδεύσεων) την ιστορικότητα των καλλιεργειών, την εκτίμηση του ανθρακικού αποτυπώματος και τους στόχους απόδοσης.

 Για την αξιόπιστη εφαρμογή αλλά και για την έγκυρη μέτρηση της αποτελεσματικότητας της παρέμβασης είναι απαραίτητη η τακτική και ανελλιπής ενημέρωση της κεντρικής βάσης δεδομένων με όλα τα στοιχεία που προκύπτουν και συνεπώς ενισχύεται η εγκατάσταση αξιόπιστων και ασφαλών συστημάτων μέτρησης του χρησιμοποιούμενου νερού άρδευσης.

 Επίσης καλύπτονται από την παρέμβαση οι δαπάνες για τις αναλύσεις εδάφους, υδάτων και άλλες, πρόσφορες για την εφαρμογή της παρέμβασης, αναλύσεις οι οποίες θα διεξάγονται από διαπιστευμένα προς τούτο εργαστήρια με τη χρήση διαπιστευμένων μεθόδων.

 Ενισχύονται από την παρέμβαση η κατάρτιση, εφαρμογή, παρακολούθηση και προσαρμογή, με τη συνδρομή πιστοποιημένου συμβούλου, ετήσιου ή και πολυετούς σχεδίου περιβαλλοντικής διαχείρισης της εκμετάλλευσης, βάσει των στοιχείων που θα συλλέγονται με τη χρήση της εφαρμογής. Στο σχέδιο αυτό θα αναφέρονται οι πρακτικές οι οποίες θα επιλεγούν από έναν








κατάλογο προτεινόμενων. Οι πρακτικές πρέπει να οδηγούν σε συγκεκριμένες, σημαντικές και μετρήσιμες βελτιώσεις στις περιβαλλοντικές επιδόσεις της εκμετάλλευσης που να αποκρίνονται σε έναν τουλάχιστον από τους τρεις ειδικούς στόχους 4,5 ή/και 6 της ΚΑΠ.

- B)** Οι πρακτικές οι οποίες μπορεί να υιοθετηθούν με βάση το σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης της εκμετάλλευσης εντάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες:
1. Ενισχύσεις για τη χρήση εναλλακτικών τρόπων καταπολέμησης εχθρών και ασθενειών.
  2. Ενισχύσεις για εναλλακτική χρήση υπολειμμάτων καλλιεργειών.
  3. Ενισχύσεις για τη χρήση εξοπλισμού και αυτοματισμών για τη μείωση της ρύπανσης και των κινδύνων κατά τη φυτοπροστασία.
  4. Ενισχύσεις για τη βελτίωση της διαχείρισης των θρεπτικών.

**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ:** Δικαιούχοι είναι οι ενεργοί γεωργοί (φυσικά και νομικά πρόσωπα) ή ομάδες ενεργών γεωργών, που κατέχουν αγροτεμάχια με αροτραίες ή/και μόνιμες καλλιέργειες.

**ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:** Η ενίσχυση καλύπτει την άδεια χρήσης της ψηφιακής εφαρμογής, την αποζημίωση για το χρόνο που θα χρειάζεται ο παραγωγός για την ορθή και τακτική συμπλήρωση των στοιχείων, τις αναλύσεις, την κατάρτιση, εφαρμογή, παρακολούθηση, αξιολόγηση και προσαρμογή του σχεδίου περιβαλλοντικής διαχείρισης της εκμετάλλευσης και των απαραίτητων περιβαλλοντικών βελτιώσεων καθώς και το αυξημένο κόστος και το μειωμένο εισόδημα που θα προκύπτει από την εφαρμογή των πρακτικών διαχείρισης.

Ειδικότερα:

1. Για την χρήση της εφαρμογής, την κατάρτιση, παρακολούθηση και προσαρμογή του σχεδίου διαχείρισης 5,0 €/στρ.
2. Για τη συνέχιση εφαρμογής της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των λεπιδοπτέρων (Confusio) ανά καλλιέργεια:
  -  Ροδακινιά, νεκταρινιά και βερικοκιά 47,6 €/στρ.
  -  Δαμασκηλιά 69,7 €/στρ.
  -  Μηλιά, αχλαδιά και κυδωνιά 185,4 €/στρ.
  -  Οινοποιήσιμο σταφύλι 43,1 €/στρ.
  -  Επιτραπέζιο σταφύλι στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και η σταφίδα 75,7 €/στρ.
3. Για την εξαπόλυση ωφέλιμων αρπακτικών εντόμων στην καλλιέργεια μηλιάς, ροδακινιάς και κερασιάς 43,0 €/στρ. ενώ για την καλλιέργεια αχλαδιάς 36,0 €/στρ.
4. Για τη χρήση εντομοπαθογόνων νηματωδών ενάντια σε διάφορα έντομα - εχθρούς στις καλλιέργειες ροδακινιάς, μηλιάς, δαμασκηλιάς 24,0 €/στρ.
5. Για την εφαρμογή μηχανικής ζιζανιοκτονίας, με παράλληλη κάλυψη με mulch 22,0 €/στρ.



6. Για την εφαρμογή πολλαπλών καλοκαιρινών κλαδεμάτων για οπωρώνες χωρίς όψιμη φρέσκια βλάστηση 21,0 €/στρ.
7. Για τη χρήση ψεκαστικών ακροφυσίων μειωμένης διασποράς 3,0 €/στρ.
8. Για τη διαχείριση των υπολειμμάτων ψεκαστικών υγρών στις αροτράιες 1,0 €/στρ. και στα κηπευτικά και δενδρώδεις 3,0 €/στρ.
9. Για τη χρήση υπηρεσιών γεωργίας ακριβείας κατά τη διάρκεια των ψεκασμών 7,0 €/στρ.
10. Για τη χρήση λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης σε αροτράιες καλλιέργειες 4,5 €/στρ. και στα κηπευτικά και δενδρώδεις 6,0 €/στρ.
11. Για τη χρήση λιπασμάτων με παρεμποδιστές σε αροτράιες καλλιέργειες 4,5 €/στρ. και στα κηπευτικά και δενδρώδεις 6,0 €/στρ.
12. Για χρήση προϊόντων με βιοδιεγέρτες σε αροτράιες καλλιέργειες 3,0 €/στρ. και στα κηπευτικά και δενδρώδεις 6,0 €/στρ.
13. Για την εφαρμογή των εθελοντικών οδηγιών ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας ο υπολογισμός γίνεται με βάση α) την αναμενόμενη μέση μείωση της παραγόμενης ποσότητας ή/ και την ποιοτική υποβάθμιση β) την αύξηση του κόστους λόγω της ανάγκης πολλαπλών παρεμβάσεων γ) το κόστος αγοράς των βιολογικών σκευασμάτων, φυσικών εχθρών κ.λπ. δ) τη μείωση του κόστους αγοράς χημικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων ε) την αύξηση του κόστους παρακολούθησης, επίβλεψης και επικαιροποίησης των οδηγιών φυτοπροστασίας από πλευράς των συμβούλων. Ενδεικτικά για την εφαρμογή των οδηγιών στις καλλιέργειες των εσπεριδοειδών η ενίσχυση υπολογίζεται σε 17,5 €/στρ. ενώ για την ελαιοκαλλιέργεια η ενίσχυση για την εφαρμογή των εθελοντικών οδηγιών εκτιμάται στα 60,0 €/στρ.





## Π1-31.7 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:** Η παρέμβαση αφορά στη βελτίωση της περιβαλλοντικής κατάστασης βοσκήσιμων γαιών σε περιοχές που αντιμετωπίζουν κίνδυνο ερημοποίησης λόγω διάβρωσης και υποβάθμισης τους. Για το σκοπό αυτό καταρτίζεται ετήσιο Σχέδιο Διαχείρισης Βοσκοτόπου της εκμετάλλευσης, με τη συνδρομή πιστοποιημένου συμβούλου, όπου θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι η βόσκηση συμμορφώνεται τόσο με τους κανόνες ορθής πρακτικής αλλά και με τα διαχειριστικά σχέδια των περιοχών NATURA όπου αυτά υπάρχουν. Οι υποχρεώσεις των παραγωγών στις περιοχές αυτές, αφορούν α) στην αναστολή της βόσκησης σε βοσκήσιμες περιοχές και στη δημιουργία τεχνητού λειμώνα για την κάλυψη των διατροφικών αναγκών των ζώων ή, β) στην μετακίνηση των κοπαδιών σε ορεινές, συνήθως, βοσκήσιμες γαίες που αντιμετωπίζουν προβλήματα ελλιπούς βόσκησης λόγω μειωμένης προσβασιμότητας και συνεπώς αυξημένο κίνδυνο πυρκαγιάς. Η αναστολή της βόσκησης αυτή επιβάλλεται στην αρχή της κύριας βλαστικής περιόδου, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στην βλάστηση να αναπτυχθεί.

Επίσης οι κτηνοτρόφοι ενισχύονται γ) για την εφαρμογή προγράμματος κατάλληλου εμπλουτισμού και τελικά βελτιστοποίησης του σιτηρεσίου έτσι ώστε να μειωθούν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, κυρίως στα μηρυκαστικά, αλλά και να μειωθεί η χρήση αντιβιοτικών σε όλες τις εκτροφές.

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:** Η παρέμβαση εφαρμόζεται στις εκτάσεις βοσκοτόπων

**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:** Οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν μία από τις παρακάτω δεσμεύσεις:

**Δ.1.** Αναστολή της βόσκησης των βοσκήσιμων γαιών στην αρχή της κύριας βλαστικής περιόδου με βάση Σχέδιο Διαχείρισης Βοσκοτόπου από γεωργικό σύμβουλο. Συγκεκριμένα αναστέλλεται η βόσκηση:

**A)** για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο στη πεδινή υψομετρική ζώνη (<600μ.)

**B)** για τους μήνες Απρίλιο και Μάιο στην ημιορεινή υψομετρική ζώνη (600-800 μ.)

**Γ)** και για τον μήνα Μάιο στην ορεινή υψομετρική ζώνη (>800μ.).

Για τον σκοπό αυτό οι κτηνοτρόφοι αναλαμβάνουν τη δέσμευση να δημιουργήσουν τεχνητό λειμώνα για την κάλυψη των διατροφικών αναγκών των ζώων κατά τη διάρκεια του περιορισμού της βόσκησης.

**Δ.2.** Μετακίνηση του συνόλου του ζωικού κεφαλαίου σε ορεινές βοσκήσιμες γαίες για τουλάχιστον τέσσερις (4) συνεχόμενους μήνες το έτος με βάση Σχέδιο Διαχείρισης Βοσκοτόπου από γεωργικό σύμβουλο.



**Δ.3.** Κατάρτιση σιτηρεσίου σε συνεργασία με σύμβουλο, με στόχο αφ' ενός τη μείωση των αερίων θερμοκηπίου και αφετέρου τον εμπλουτισμό της τροφής με φυσικά συστατικά με αντιμικροβιακή δράση. Επίσης ενισχύεται η χρήση ηλεκτρονικής εφαρμογής υπολογισμού των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου βάσει του σιτηρεσίου και των ακολουθούμενων διαχειριστικών πρακτικών της εκμετάλλευσης.

**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ:** Δικαιούχοι είναι οι ενεργοί γεωργοί και ομάδες ενεργών γεωργών οι οποίοι αναλαμβάνουν μια από τις παραπάνω δεσμεύσεις.

**ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:** Η ενίσχυση για την εγκατάσταση και την διατήρηση τεχνητού λειμώνα αλλά και το ενοίκιο της έκτασης για τον επιπλέον χρόνο που τα ζώα θα αποκλειστούν από το βοσκότοπο, εξαρτάται από την διοικητική περιφέρεια στην οποία δραστηριοποιείται η εκμετάλλευση και την υψομετρική ζώνη στην οποία βρίσκεται και κατά μέσο όρο κυμαίνεται στα 30,4 €/στρ.

Επίσης οι δαπάνες για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης των ζώων σε ορεινό υποβοσκημένο βοσκότοπο εξαρτώνται από τη διοικητική περιφέρεια, την απόσταση που διανύεται αλλά και το είδος των εκτρεφόμενων ζώων. Έτσι για τα βοοειδή κυμαίνεται από 1,1 έως 7,4 €/στρ. ενώ για τα αιγοπρόβατα από 1,7 έως 8,5 €/στρ.

Επίσης καλύπτονται οι δαπάνες κατάρτισης και παρακολούθησης του Σχεδίου Διαχείρισης βοσκοτόπου. Το κόστος για αυτό εκτιμάται στα 1,0 €/στρ.

Τέλος, καλύπτονται οι δαπάνες κατάρτισης, εφαρμογής (αγορά συστατικών σιτηρεσίου), παρακολούθησης και προσαρμογής βελτιωμένου σιτηρεσίου καθώς και οι δαπάνες για την αγορά άδειας χρήσης και την ενημέρωση της ηλεκτρονικής εφαρμογής παρακολούθησης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και μείωσης της χρήσης αντιβιοτικών. Οι εν λόγω δαπάνες εκτιμώνται στα 3,0 € ανά στρέμμα.



## Π1-31.8 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΣΕ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΝΑΒΑΘΜΙΔΕΣ

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:** Η συνέχιση της καλλιέργειας με τη διατήρηση των αναβαθμίδων οι οποίες στις περισσότερες περιπτώσεις υποστηρίζονται από ξηρολιθοδομές. Οι αναβαθμίδες αυτές υπάρχουν σε εκτεταμένες περιοχές τόσο μόνιμων καλλιεργειών όσο και, σε μικρότερο βαθμό, αροτραίων καλλιεργειών και είναι σημαντικά στοιχεία του οικολογικού τοπίου αφού αποτελούν καταφύγιο άγριας χλωρίδας αλλά και πανίδας (έντομα, πτηνά, ερπετά αλλά και μικρά θηλαστικά).

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:** Η παρέμβαση εφαρμόζεται στις εκτάσεις με αναβαθμίδες που καλλιεργούνται με μόνιμες ή αροτραίες καλλιέργειες.

**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:** Ο παραγωγός ενισχύεται για να συντηρεί της ξηρολιθιές με τον παραδοσιακό τρόπο. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται επιδιορθώσεις μικρής κλίμακας ζημιών όπως π.χ. επανατοποθέτηση λίθων οι οποίοι έχουν μετακινηθεί λόγω έντονων βροχοπτώσεων. Απαγορεύεται η χρήση σκυροδέματος ή άλλων συνδετικών ουσιών για σκοπούς σταθεροποίησης της κατασκευής. Παράλληλα είναι αναγκαία η προστασία της άγριας ζωής στις αναβαθμίδες και πλησίον αυτών μέσω α) της απαγόρευσης χρήσης ζιζανιοκτόνων, β) απαγόρευσης απομάκρυνσης θάμνων και δένδρων γ) της παύσης καλλιέργειας σε απόσταση 0,5 μέτρων από τις αναβαθμίδες.

**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ:** Δικαιούχοι είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών που κατέχουν επιλέξιμες εκτάσεις αροτραίων και μόνιμων καλλιεργειών με αναβαθμίδες.

**ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:** Η ενίσχυση για τη διατήρηση και προστασία καλλιεργειών σε εκτάσεις με αναβαθμίδες είναι 25,0€/στρ.





## Π1-31.9 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:** Η παρέμβαση συνίσταται στην ενίσχυση της συνέχισης εφαρμογής μεθόδων της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:** Η παρέμβαση αφορά σε όλες τις επιλέξιμες εκτάσεις που είτε καλλιεργούνται είτε δηλώνονται ως βοσκοτόπια και στις οποίες εφαρμόζεται το σύστημα της βιολογικής γεωργίας σε εφαρμογή του Καν. (ΕΕ) 848/2018.

**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:.** Οι παραγωγοί πρέπει να διαθέτουν αγροτεμάχια ή/και βοσκοτόπους ή/και εκτροφές, οι οποίες είναι ενταγμένες στο σύστημα της βιολογικής γεωργίας/κτηνοτροφίας. Η ένταξη αυτή τεκμηριώνεται από την σύμβαση με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης καθώς και από το αντίστοιχο πιστοποιητικό συμμόρφωσης, για καλλιέργεια σε πλήρες βιολογικό στάδιο, που εκδίδεται από τον εν λόγω Οργανισμό.

**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ:** Δικαιούχοι είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών που διαθέτουν το απαραίτητο πιστοποιητικό από τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης με τον οποίο είναι συμβεβλημένοι. Δεν ενισχύονται οι καλλιέργειες/βοσκότοποι που βρίσκονται υπό μετατροπή.








**ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:** Η ενίσχυση έχει υπολογιστεί βάσει της αύξησης του κόστους παραγωγής και τη μείωση της παραγόμενης ποσότητας και εξαρτάται από το είδος της καλλιέργειας ή/και της εκτροφής, κυμαινόμενη από 12,0-144,0 €/στρ.



## Π1-31.10 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:** Ενισχύεται η διατήρηση των γεωργικών συστημάτων με τη χρήση παραδοσιακών πρακτικών καλλιέργειας που συνετέλεσαν και συντελούν στη βελτίωση του αγροτικού τοπίου.

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:** Η πρώτη εφαρμογή της παρέμβασης είναι σε ελαιώνες και αμπελώνες των νησιών του Ιονίου οι οποίοι χαρακτηρίζονται από την υψηλή τους αξία για τη φύση. Ειδικότερα οι κατηγορίες που διακρίνονται είναι οι παρακάτω με διαφορετική συνεισφορά ως προς τις οικοσυστημικές υπηρεσίες.

-  Ελαιώνες με δένδρα μεγάλης ηλικίας και υψηλό σχήμα μόρφωσης, καλλιεργούμενοι
-  Αμπελώνες με πρέμνα μεγάλης ηλικίας σε κύπελλο, καλλιεργούμενοι
-  Ελαιώνες συμπαγείς ως επί το πλείστον με δένδρα μεγάλης ηλικίας σε ημικαλλιέργεια ή/και εγκατάλειψη
-  Αμπελώνες συμπαγείς ως επί το πλείστον με πρέμνα μεγάλης ηλικίας σε ημικαλλιέργεια ή/και εγκατάλειψη
-  Ελαιώνες με σχετικά νέες φυτεύσεις, συνήθως σε γραμμικά σχήματα μόρφωσης
-  Αμπελώνες σε σχετικά νέες φυτεύσεις με γραμμικά σχήματα μόρφωσης
-  Διάσπαρτα αγροτεμάχια ελαιώνων/αμπελώνων (σε μωσαϊκό).

Έμφαση θα δοθεί στους μνημειακούς ελαιώνες. Ως μνημειακοί ελαιώνες χαρακτηρίζονται αυτοί στους οποίους πάνω από 20% των ελαιοδένδρων φέρουν τα εξής χαρακτηριστικά: Ως μνημειακά δέντρα (και ειδικά ελιές) χαρακτηρίζονται αυτά που έχουν μεγάλες διαστάσεις, ηλικία, κοιλότητες στον κορμό, ειδική διαμόρφωση στον κορμό, πλούσια βιοποικιλότητα εντός των κοιλοτήτων του κορμού ή/και είναι συνδεδεμένα με ιστορικές μνήμες ή/και πολιτιστικές δραστηριότητες παραδόσεις ή/και θρησκευτικά έθιμα της εκάστοτε περιοχής.

Από την παρούσα παρέμβαση εξαιρούνται οι εκτάσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται από τη δράση για τη διατήρηση των συστημάτων με αναβαθμίδες καθώς και οι εκτάσεις οι οποίες λαμβάνουν την βασική ενίσχυση ως αρδευόμενες.

**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:** Οι παραγωγοί ενισχύονται για διατήρηση των γεωργικών συστημάτων που συνίστανται στις χρήσεις της γεωργικής γης και σε παραδοσιακές πρακτικές καλλιέργειας που συνετέλεσαν και συντελούν στην βελτίωση του αγροτικού τοπίου και ειδικότερα την προστασία εκτατικών ελαιώνων και αμπελώνων καθώς και την προστασία των μνημειακών ελαιώνων των Ιονίων νήσων.

**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ:** Δικαιούχοι είναι οι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών που κατέχουν επιλέξιμες εκτάσεις με τα ανωτέρω χαρακτηριστικά και αναλαμβάνουν τη διατήρηση των γεωργικών συστημάτων με τη χρήση παραδοσιακών πρακτικών καλλιέργειας που συνετέλεσαν και συντελούν στη βελτίωση του αγροτικού τοπίου.

**ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:** Για την προστασία εκτατικών ελαιώνων και αμπελώνων των Ιονίων 10,0 €/στρ. και για την προστασία μνημειακών ελαιώνων των Ιονίων 15,0 €/στρ.



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές



ΕΘΝΙΚΟ  
ΑΓΡΟΤΙΚΟ  
ΔΙΚΤΥΟ  
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης